(…SDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 21. (177) Субота 1. лютого 1941. Ціна 30 сот.

…СЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81
АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.
Verwaltung; Reichsstrasse 34.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Промова Фірера

У 8-МІ РОКОВИНИ НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

КРАКІВ, 30. І. — 30. І. минуло 8 літ від часу, коли націонал-соціялістичний рух перейняв владу в Німеччині. З нагоди тих роковин 30. І. в год. 16.30 промовляв до німецького народу канцлер Гітлер. Його промову передавали всі німецькі радіовисильні. Промову Фірера вислухало з великим зацікавленням населення не тільки цілої Европи, але й Азії та Америки, бо передавали її не тільки майже всі европейські радіовисильні, але також ніппонські та американські.

Зміст цієї історичної промови подамо в черговому числі.

Анґлія під сильним обстрілом

НІМЕЦЬКІ ЛЕТУНСЬКІ БОМБИ Й ГАРМАТНІ СТРІЛЬНА НИЩАТЬ ВОЄННІ ОБЄКТИ АНҐЛІЇ

БЕРЛІН, 30. І. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Підчас збройних розвідчих летів над анґлійськими островами німецьке летунство заатакувало **промислові заведення** на східньому побережжі **Середньої Анґлії** та в південно-східній частині Анґлії.

Батерії далекострільних гармат обстрілювали військові обєкти на терені Південно-Східньої Анґлії.

Вночі з 29. на 30. сильні відділи німецького боєвого летунства заатакували Лондон, обкидуючи розривними і запальними бомбами важні воєнні обєкти в околиці **Лондону.**

Тієї самої ночі ворог обкидав бомбами замешкалі дільниці двох місцевостей північно-західнього надбережного району **Німеччини, де поцілив м. ін. робітничий табор.** Кілька цивільних осіб було вбитих і ранених. Матеріяльні шкоди незначні.

Німецький боєвий літак, про якого подано у вчорашньому звідомленні, що він пропав, — в міжчасі **вернувся до своєї бази.**

Успіхи італійців в Африці

РИМ, 30. І. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На грецькому фронті погані атмосферичні умовини спинювали боєві дії. Італійські стежі захопили ворога в полон та здобули зброю.

У Киренаїці сильний артилерійський вогонь. Крім цього жвава діяльність стежних возів та менших змоторизованих одиниць, що її активно підпирало італійське летунство.

У Східній Африці італійці відбили на північному фронті австралійські відділи та відбили одну важну місцевість. При тій нагоді італійці взял полонених та чимало воєнної добичі. На південному фронті італійці заатакували ворога у трьох різних напрямах та примусили його відступати.

Відділи італійського летунства бомбардували змоторизовані одиниці, військові відділи та становища. Анґлійське летунство атакувало деякі летунські бази, але спричинило невеличкі шкоди. Італійці вістрілили один ворожий літак.

Перепроваджуються до Канади

НЮ-ЙОРК, 30. І. — Канадійський міністр амуніції Гов після 6-ох тижнів свойого перебування в Анґлії вернувся до Америки разом з новим анґлійським амбасадором в Уошинґтоні Гелифексом. Кажуть, що він заявив таке: багато канадійців та деякі анґлійці є тієї думки, що більшість промислових заведень імперії перенесе свій осідок до Канади, коли би війна довше тривала. Вже тепер деякі промисловці, що їх фабрики знищили німецькі налети, рішили перенестися до Канади і там дальше продовжувати свою продукцію. Деякі з них думають, що на будуче буде можна працювати і по цей і по той бік океану. До Канади вже привезли машини знищених промислових заведень та їх керманичів.

——o——

Як англійське радіо потішає своїх слухачів

БЕРЛІН, 30. І. — Колись анґлійське радіо подало як велику сензацію, наче маси води залили лінію Зиґфрида та її знищили. Незабаром виявилося, що все це було неправдою. Тепер знову одна анґлійська радіовисильня пустила у світ вістку про те, немов німецькі летовища в зайнятій Північній Франції залиті водою. Та сама радіовисильня подала також, наче від побережжя зайнятої частини Франції заносило спаленою оливою. Анґлійське радіо хотіло дати зрозуміти своїм слухачам, що це анґлійці відбили спробу німецького десанту в Анґлії.

Обі ті вістки не відповідають правді. Вони таксамо видумані, як і те, що колись анґлійці писали про затоплення лінії Зіґфрида. Німецькі летовища в Північній Франції зовсім не опинилися під водою. Спалену оливу чути, але причиною цього стали британські кораблі, що горять та знищені німецькими бомбами маґазини та нафтові збірники в Анґлії.

——o——

Чому про одних багато — про других мало?

Краків 30 січня 1941.

На сторінках „Краківських Вістей" разу-раз можна читати про життя і діяльність Православної Церкви, зате дуже мало анальоґічних вісток про Церкву Греко-Католицьку. Між кількістю звісток з одної і другої ділянки деяка назверхня диспропорція, так що людині, яка міряла б вагу і значіння проблеми довжиною друкарських рядків, могло б здаватися, що або Православна Церква займає в житті українців Ґенерального Ґубернаторства упривілеєне та першорядне місце, в протилежности до Греко-Католицької, або єдиний український щоденник на цьому терені тенденційно фаворизує одних, нехтуючими другими. Не лише тому, що таке враження могло б викликати у деяких кругах зовсім небажані та непотрібні настрої, але тому, що це враження було б наскрізь фальшиве та не відповідало б справжньому станові речей, хочемо ближче приглянутись цьому явищу.

Властива причина жвавого прилюдного обмірковування церковно-православних справ та прилюдного оповіщування прерізних внутрішніх подій Православної Церкви лежить передовсім у тому, що Православна Церква у Ґенеральному Ґубрнаторстві переживає тепер після всіх варшавських експериментів. період свого *справжнього відродження*, передусім щодо свого національного характеру. Нові владики, новий дух, новий рух, нові проблеми, що цікавлять найширший загал і духовників і світських та виходять далеко поза межі суто-церковного життя, як напр. ревіндикація знищених церков, справа холмського Собору, виховання нових кадрів священників-громадян, перетворення Церкви у важний національно-культурний чинник. Не диво, що праволавні українці захоплюються кожним новим успіхом на цьому шляху, намагаються його широко розголошувати та взагалі знаходяться, так би сказати, у настрої неофітів. Зате греко-католицька Церква, яка записала цілі світлі сторінки в історії українського національного відродження, і то в усіх його царинах, перейшла вже ту стадію загального захоплення культурницькою та громадською діяльністю і діє тихіше, спокійніше, вважаючи таку діяльність самозрозумілою. Вона має тут, у Ґен. Ґубернії, безумовно теж свої проблеми, поважні турботи, вона теж мусить тут відроджуватись, направляти шкоди польських експериментів, в роді москвофільської Адміністратури, та т. зв. варшавського православія на Лемківщині. Істнує проблема двох церковно-адміністраційних та ієрархічних осередків на розмірно невеличкому терені, проблема церковних верхів і низів, проблема усуспільнення частини місцевого духовенства, отриманого в спадщині, одночасно — проблема безробіття поважної кількоси духовників, що прийшли на терен Ґен. Ґубернії у звязку з воєнними подіями. Істнує врешті нерозвязане ще питання духовної опіки для розсіяних греко-катол. вірних на тере-

...ії Ген. Губернаторства, при чому в деяких місцевостях є їх цілі поважні кольонії. Очевидно, що деякі такі питання могли б з користю для справи порушуватись та обмірковуватись і на сторінках преси, напр. питання статистики й ревіндикації наших душ, златинізованих і ополячених за польських часів. Але це, як сказано, залежить вже від бажання чи небажання покликаних до цього греко-катол. духовних чинників.

У всякому разі було б таксамо фальшиво робити закид самій ґазеті, себто її Редакції, коли тієї тематики часопис не порушує, як фальшиво було б гадати, що з промовчуванням на прилюдному форумі тих справ — греко-катол. Церква у Ген. Губернаторстві залишається позаду православної Церкви, як національно-культурний, виховний і суспільний чинник.

У всякому разі наш часопис, який стоїть на понад- і позапартійному чи ґруповому і понад-віроісповідному становищі та через те поборює всякі прояви національного партикуляризму і гурткового засліплення, зберігає рішуче *рівно прихильний і приязний підхід до справ обох головних віроісповідань*, що охоплюють масив українського народу. І признаючи засаду авторитету проводу в усіх ділянках, тим паче в церковно-віроісповідних справах, радо йдемо назустріч усяким бажанням української ієрархії обох Церков, у справах, що їх корисність для нації не підлягає сумніву. Уважаємо, що саме такий підхід до справи є одиноко правильний та що боротися за його перемогу в нашій публичній опінії є начальним завданням нашої національної преси.

—o—

посередніх проявів того масового стягання кольоніяльних військ є їх перекинення та зосередження в Єгипті, звідки англійці кинули їх проти італійців — на Киренаїку і на Лібію. Нині Англія в Африці боронить свого азійського Близького Сходу.

Л.Л.

—o—

Нафта й Анґлія

ЗВІДКИ ВЗЯЛОСЯ СТІЛЬКИ АНҐЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК У ЄГИПТІ.

Нафта є не тільки двигуном моторів, але й двигуном міжнародньої політики. Вона є продуктом першої потреби, від неї залежать сьогодні всі галузі модерного господарства. Політична й економічна незалежність та можливість на широку скалю закроєної експанзії — часто є в орґанічному звязку з питанням власних нафтових теренів.

Близький Схід, який має багаті нафтові джерела в Іраку, Ірані та Азербайджані, віддавна став сферою інтересів світової політики. Крім того Близький Схід є шляхом до Індій. Не диво, що Анґлія віддавна виявляла велике заінтересування Близьким Сходом. Воно приймає цілком конкретні форми від 1882 року, коли Анґлія займає Єгипет. Інші великодержави при кінці минулого століття теж намагаються забезпечити собі позиції на Близькому Сході, але анґлійці заздрісно пильнують ці терени для себе. Остаточний розподіл Близького Сходу наступає по світовій війні 1914—1918 рр.

Франція отримала як мандат Сирію, над Середземним морем Палестина стала мандатом британським, як рівнож Трансйорданія, яка прилягає до східніх кордонів Палестини.

Останнім відтинком сухопутнього мосту, що його Великобританія збудувала собі впоперек Близького Сходу, був Ірак, над котрим мандат дістала теж Великобританія по зажертій боротьбі на версайській мировій конференції з італійськими та французькими делеґатами.

Положений поміж Тигром і Евфратом Ірак сягає своїми південно-східніми кордонами аж до Перського заливу, творячи таким чином безперервну сферу анґлійських впливів аж до Індії.

Отож крім морської дороги через Суеський канал, розпоряджає Анґлія добре забезпеченою сухопутньою дорогою до Індії.

Ірак, який по своїй останній світовій війні став самостійним арабським королівством, мілітарно і політично є тісно звязаний з Великобританією теж і після формального скасування мандату. Край цей має спеціяльне значіння для анґлійців, бо там знаходяться біля м. Мосуля найбільші на Близькому Сході джерела нафти. Звичайно, анґлійці джерела ці змонополізували та експлуатують їх для своїх цілей.

На другий район нафтових джерел на Близькому Сході, у південно-західньому Ірані (Персії), анґлійці положили свою руку шляхом господарських умов. Джерела ці експлуатує »Anglo-Iranian Oil-Compony« якої головними акціонерами є члени британської адміралії. Південно-західню частину Близького Сходу анґлійці рівнож оґортають своєю »опікою« і вже в 1839 році закріплюються в Адені, який є ключем до Червоного моря. Далі ступнево опанувала цілу південну частину арабського півострова, разом з самостійним султанатом Гадрамаут.

Поміж мандатами, протекторатами та »смугами впливів« в північній, східній і південній частині арабського півострова лежить одинока, дійсно самостійна арабська держава Неджид, або як її називають державою Ібн-Сауда, який в останніх десятиліттях поширив її аж до Червоного моря, опанувавши королівство Геджас, що було під анґлійським впливом.

Так Близький Схід є в більшості тереном анґлійських впливів, які запевнили собі тут стратеґічні, комунікаційні та економічні користі.

Значіння Близького Сходу в імперіяльній політиці Великобританії визначило цій частині континенту спеціяльну ролю в сучасній війні проти Італії та Німеччини. В самих початках війни сконцентровано там великі сухопутні сили, які творили т. зв. армію ґенерала Вейґана в Сирії. Австралійські та індійські війська були розташовані в Палестині і Єгипті. Одначе головна роля на суші була приділена французам, підчас коли анґлійці мали провід на морі й у повітрі.

Несподіваний хід подій в Европі, який розтопив, як лід на сонці, величезну армію Вейґана та знівечив пляни анґлійського командування на Близькому Сході, викликав негайне переґрупування військових частин з Австралії, щоб забезпечити свої позиції на Близькому Сході. Одним із без-

АНҐЛІЙЦІ ПРО НІМЕЦЬКИЙ НАЛЕТ НА МЕНЧЕСТЕР

ШТОКГОЛЬМ, 30. І. — Анґлійські щоденники повідомляють, що спеціяльна слідча комісія вже передала управі міста Менчестеру свій звіт про нім. бомбардування цього міста 2. І. Але до прилюдного відома дійде тільки дуже маленька частина цього звіту. Як не як, але навіть ті коротенькі вістки дають змогу поробити деякі висновки. Так, напр., у цьому звіті говориться, що анґлійці занотували тоді тільки 6 величезних пожеж, деяку кількість пожеж більших обєктів та сотні малих пожеж. Щоб погасити всі ці пожежі, одночасно працювало 90 пожежних відділів. Німці скинули тоді кількасот розривних та тисячі запальних бомб. Назагал звертає увагу те, що анґлійці не хотять подати до прилюдного відома ніяких даних, що могли б громадянству дати якусь уяву про висоту спричинених шкід.

—o—

ВЕЛИКИЙ ПЕРЕПОЛОХ В АНҐЛІЇ

ВІШІ, 29. І. — В Анґлії запанував тепер переполох перед інвазією, що її підготовляють німці. Про це широко пише анґлійська преса. „Таймс“ пише, що німецький наступ відбудеться з небувалою силою. Також анґлійський уряд огорнула хвиля переполоху, як це вже було багато разів. Королівська родина й міністри виїхали з Лондону. Королівська пара оглянула одне летовище, причому король роздав відзначення старшинам. Міністри виголосили низку промов, щоб підтримати дух серед війська. Цей переполох доказує, як мало поміг анґлійцям їхній наступ в Північній Африці. Перемагає свідомість, що вирішний бій розіграється на анґлійському острові. Останні успіхи німецького летунства на Середземному морі нагнали анґлійцям такого страху, що вони тепер кожного дня очікують ґенерального німецького наступу на Анґлію.

—o—

БІРЖА В АНҐЛІЙСЬКІЙ ЦЕРКВІ...

БЕРЛІН, 30. І. — „Фелькішер Беобахтер“ повідомляє з Женеви:

Може навіть всупереч своїй волі анґлійський щоденник „Дейли Мейл“ подає наглядний доказ успішности німецьких повітряних атак на Анґлію. Велика трансакція бавовною в Менчестері мусіла відбутися в одній церкві, бо біржу ушкодили німецькі бомби. Непроглядна юрба окружала столи, що на них виставляли останні ціни бавовни й курсові вагання. Вся церква була так переповнена, що велика частина купців мусіла товпитися на вулиці. Ця характеристична картина доказує тісні взаємини в капіталістичній Анґлії між релігією та торговлею. Ще Фонтен, що добре знав анґлійців, сказав: „Вони говорять про Христа, а думають про... перкаль“.

Наше Посяння

Про церковні, шкільні, культурно-освітні, кооперативні, господарські й загально-організаційні справи на Холмщині та Лемківщині пишеться багато, тоді, як про ці справи на Посянні появляються тільки окремі невеликі дописи з місць. А шкода, бо ж українці над Сяном і т. зв. „замішанці" переживають сьогодні такі самі хвилини свойого відродження і то під кожним оглядом, як і українське населення на Лемківщині чи Холмщині.

Має Холмщина й Підляшша свойого Владику, Преосвящ. Іларіона, має Лемківщина рідного пастиря в особі Ген. Вікарія о. Ол. Малиновського, але має свого Єпископа, Преосвящ. Кир Григорія Лакоту, також і Посяння. Княжий город Ярослав не менше нам рідний і дорогий, як княжий Сянік, чи королівський Холм.

Велику вагу привязуємо до відібраних наших церков і наших душ на Холмщині й Підляшші, але не забуваємо, що й на Посянні є що ревіндикувати. Про це ще напишемо окремо іншим разом.

До війни справу Посяння трактовано у нас трохи помачошинному, мовляв, — ми, аби по Сян, а що на захід від Сяну, — це для нас так, якби пропаще, тому шкода трудів...

Тимчасом у час визвольних змагань 1918 року майже всі українські села Перемищини на лівобічному Надсянні, в перших днях листопада, без ніякої сполуки, самочинно перебрали в свої руки громадські уряди, поліційні станиці, пошти та створили в себе озброєну українську міліцію, що повнила службу ще й після упадку Перемишля.

Що ж говорить історія (наша і польська) про ці землі? Отже історія стверджує недвозначно, що Сяновий кут, що його творить Динів — Перемишль — Лежайськ, — це наша прадідна княжа Перемиська Земля; що так, як Холм укріплений королем Данилом, так місто Ярослав (давно зв. Ярославль), збудований нашим Великим Київським Князем, — Ярославом Мудрим; що нинішній спольщений Переворськ — це наш княжий „Переворськ", а „Ряшуф" — це ж наш давній Ряшів, західня твердиня української Галицької Держави. Навіть після упадку нашої княжої Держави нинішня ярославська округа належала до т. зв. „Руського воєвідства", та й пізніше, вже за недавньої б. Польщі, завсіди входила у склад т. зв. південно-східних воєвідств, як західня частина львівського воєвідства. Розмежування поміж львівським і краківським воєвідствами майже покривалося з нашими західними границями з часів української княжої велико-держави, що йшли ген поза Ряшів та Коросно (поміж ріками Вислоком та Вислокою).

II.

Добре було б, щоб „Українське Видавництво" подбало про нове видання Галицько-Волинського Літопису. Далі не шкодило б видати в перерібці деякі старі брошури й розвідки про наші західні окраїни такі, як: Дениса Зубрицького „О древніх границях межи руським і польським народо-населенням Галичини" (Львів 1849); цікавіші витяги з праці о. Юліяна Никоровича в „Шематизмі Перемиської Єпархії за рік 1879" („Нива", 1931, ч. 12 і 1932, чч. 1. і 3), брошуру о. Романа Прислопського п .н. „Примір латинізаторської гакати на рубежах Галицької Руси" (Перемишль 1902), про процес польонізації українського населення в околицях Динова й Дубецька в останній четвертині XIX .ст. В таких невеликих по формі книжечках неодне неясне для нашого народу по цей бік Сяну-Буга розяснилось би.

У новіших часах появилися невеликі публікації про наші місцевини між Сяном і Вислоком пера проф. д-р Мирона Кордуби: „Західнє пограниче Галицької Держави" в З. Н. Т. Ш. (т. 137-140), проф. д-ра Осипа Пеленського: „Ряшів, західня твердиня Галицької Держави", вид. Укр. Акад. Наук ч. 76. Київ 1928 (стор. 156—164); д-ра Івана Німчука: „За Сяном — з поїздки по лежайському деканаті". Львів 1932. — Дещо було на цю тему поміщене в наших журналах („Життя і Знання", в „Літописі Червоної Калини") а також у довоєнній нашій пресі.

В „Ілюстрованих Вістях" (ч. 4) гарні світлини з Нім. Перемишля, Ярослава та Радимна, а навіть окрема стаття О. Вергуна п. н. „З історичної мандрівки по княжім Ярославі" (стор. 17—20). Побажати б тільки, щоб за цим почином пішли інші!

Та найбільше повинні про себе говорити самі мешканці нашого Посяння, ті, що походженням, чи обставинами життя звязані тісніше з околицями Нім. Перемишля, Радимна, Ярослава, Порохника, Переворська, Лежайська, Дубецька, Динова й Ряшева. Вони хіба найкраще знають ці околиці і живіше відчувають потреби Посяння. Тут не йде про якийсь загумінковий патріотизм, чи самохвальбу, а про освідомлюючу працю в народі, що для нього кожна частина рідної країни та кожна місцевина й рідна душа дорога й цінна. Перед війною заходили у наші села над Сяном наші вчені мовознавці, етнографи, музейники й інші дослідники цих околиць і все щось цікаве для загальної справи знаходили й складали в народню скарбницю. Та й самі посянці все цікавилися дуже цілістю наших справ і надбань. Як тільки змінилися обставини, з запалом взялися до праці, щоб відробити втрачене й занедбане.

III.

Шкода, що не маємо окремої праці на цю
му, головно з історичним насвітленням, і ста
про життя посянців та замішанців. Та є надія,
й такі вмедовзі появляться.

УДК в Ярославі враз із Делеґатурами в Ле
ську, Переворську, Порохнику, Радимні, Нім.
ремишлі й Дубецьку робить всі заходи в т
напрямі, щоб не остати позаду Сянока, чи Хо
і надробити все занедбане й навіть втрачене
Школи, громадські й поштові уряди здебільша
в українських руках. З упадком Польщі як гр
по дощі почали повставати й у напівспол
них селах наші кооперативи, читальні, курені
лоді, дитячі садки і т. п. Скрізь українська м
стала випирати польську. Українські школярі,
лодь обох полів і старші вчаться рідної м
історії, влаштовують часто імпрези, пописи й
йонові здвиги.

Для докладного образу наводимо буквал
текст листа одного нашого діяча з околиць
рохника:

„В цих сторонах — пише він — я буваю
ший раз, віднайшов більше українців. До пар
Розбір Округлий належать ще й села: Розбір Д
гий, Свобідна, Ріплин і Чудовичі. Церква є л
одна в Розборі Округлім. Давніше були окр
церкви з парохами в Ріплині, Розборі Довгі
Ядлівці (між Розбором Окр. а Свобідною, те
зовсім спольщене, є ще біля 50 гр. кат.). З нак
цісаря Йосифа II. знесено ті парохії як мал
прилучено їх до Розбора Округлого. З почв
священик доїзджав до тих церков, але це б
йому мабуть не на руку й він так повів справу,
церкви порозвалювалися. На місцях тих цер
лишився в Ядлівці дубовий хрест, в Ріплині це

БОГДАН ЛЕПКИЙ 14)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

VI.

„Доброї ночі!" — бурмотів Улас, обходячи подвіря. — „Тепер такі добрі ночі, що добре двері замикай тільки".

Попробував бокову браму — зачинена, навіть не дригне.

„Колись бували добрі ночі, тихі і спокійні, але нині!"

Глянув на небо: прояснювалося. Зорі крізь імлу визирали. Кругом хутора, як молочне море. Мряка очі гризе.

Улас відкашлявся:

„Аж у горлі дере. І як у таку ніч черниці в хату не пустити! Козак — це інше діло, хай привикає, але черниця — жінка. Панасе!" — гукнув на сторожа.

„А що там, добродію?"

„Нічого. Я тільки хотів знати, чи ти не спиш".

„Як задубію, тоді і спатиму".

„Гостей маємо. Знаєш?"

„Або я дурний, щоб не знати".

„І черниця ночує".

„А що вона мені! Я не чернець".

„Псів не спускай, щоб не покусали. Розумієш?"

„Нема що розуміти, пане".

„Доброї ночі тобі!"

„Доброї ночі всім!"

Панас поволікся ведмежою ходою.

Улас не спішився до хати. Коли б не мла, то казав би собі під грушкою розстелити кожух і спав би. Як колись, у походах.

„Колись..." — всміхнувся. Нагадалися старі, добрі часи. Жили люди, як люди, а тепер, як звірі. І перш бували війни, тривоги, бої, але не билися всі з усіма, син із батьком, брат не йшов на брата. А тепер!"

Виговський не сходив йому з гадки. Такий чоловік, такий проводир, така голова — і прогнали. Прогнали, як господар наймита з подвіря проганяє. А булаву Юрасеві вручили, недовченому, хорому Юрасеві. Чи ж утримає її? Е-хе-хе!... Чому я не молодший на десять літ? Чому я не молодший!"

З тим питанням і ввійшов у світлицю.

Там іще не спали. Всіх застав так, як і лишив. Про черницю говорили. Одні казали, що це тая черниця, що нещастя розносить, а інші, що звичайна.

„Лишіть її", — відізвався Улас, — „хай собі спить. От бідна, манастир спалили, над сестрами знущалися... Що вона вам завинила!"

„І черниця черниці не рівня", — махнула рукою Устя. — „Невже-ж ти про Чаплину Настю забув? Чапля її з манастиря буцім то викрав і тепер вони живуть собі, як голубів пара".

„А що ж вона мала робити, як викрав?"

„Головою об мур, або з мосту та в воду — розумієш?!"

„Ех, жінки, жінки! Які то ви недобрі для жінок! Одна одну в ложці води втопила б".

„Зате ви гарній жінці навіть найгірший гріх простили б. От і тобі, якби так десять літ вернути, іншої пісні цій черниці - волокитці заспівав би".

„Можливо, можливо", — підкрутив вуса Улас.

…ик з залізним хрестом, у Розборі Довгому цвинтарище з мурованою капличкою. В усіх тих селах також парохіяльне поле. Щодо парохіян, то в …бідній маємо більшість, у Чудовичах більшість, Ріплині і Розборі Округлім половину, в Розборі …вгім третину. Це число віроісповідань, що з національністю не покривається. Доказом того є о…нній спис і школи. В Розборі Довгому 17 дітей …-кат. ходить до польської школи, в Розборі Окр. гр.-кат., деякі з чисто українських родин. У всіх … селах, крім Ядлівки, повстали по упадку Польщі українські школи, а також у кожному селі, на…ь у Ядлівці, повстали кооперативи. Своїх сол…ів маємо в чотирьох селах.

Привязання до обряду було слабе. Зміна метрик до війни відбувалася тут без скрупулів. Однак …ба ствердити, що змін метрик було тут розмірно мало, бо польонізація йшла тут еволюційно, непомітно. Крім шкіл, головним засобом польонізації …ли мішані подружжя. Щораз то більше мазурів …иходило з заходу до наших сіл, навіть чисто українських, женилися з нашими дівчатами, й так зменшався наш стан посідання. Ця загроза ще не спинилася та ще дальше є в повному ході .

Треба признати, що тут поле дуже добре й життєва стопа стоїть доволі високо.

Нова наша праця вчить любови до свого, свідоміші громадяни почувають себе вже вище від поляків. Наприклад, у Ріплині всі польки за нашими мужами заявилися українками й своїх дітей — дівчат рим.-кат. — посилають до української школи. В Порохницькій парохії (до неї належать: м-ко Порохник, село Угорка, Тиневичі, Ґавловичі, Порохник-село, Хорів, Вяцковичі, Воля Угорська, Тулиголови) справи стоять уже краще. Всі гр.-кат. діти ходять до українських шкіл, є більше привязання до свого обряду…"

Оцей лист пророчисто говорить нам, що вже зроблено, а що ще мусимо зробити, щоб наше Посяння — історична Перемиська Земля — зажило повним українським життям.

С. П—ко.

——o——

голосів преси

Чого хоче Уільке в Лондоні?

До Англії приїхав контркандидат президента Рузвелта в останніх американських …борах Уільке. Його зустрічають усюди з …ликими виявами симпатії, а міністр пропаґанди Даф Купер зібрав 300 закордон…х журналістів і влаштував їм розмову з …ериканським гостем. На цю тему пише …токгольмський кореспондент „Ноес Віp Таґблят-у":

„Низькопоклонні слова, якими зустрінув гостя Даф Купер та Монктен (директор міністерства інформації — Ред.), приняв Уільке як самозрозумілу річ. З ласкавою добротою сказав він, „що англійці мусять безумовно перетримати теперішне горе", бо шкода було б, щоби пропали. На численні запити, чого він на ділі шукає в Англії, відповів Уільке з мало відрадною безцеремонністю, що хоче докладно приглянутися всім фабрикам англійського военного промислу, щоб перевірити, скільки із них знищено та скільки можна ще врятувати. Одночасно він хоче простудіювати анґлійські продукційні методи, щоб переконатися, чого ще може Америка навчитися від Анґлії й Анґлія від Америки. Ця зовсім явна річевість, з якою Уільке підійшов до пацієнта, щоб розглянути його по кісточках — заморозив уже вияви радости на устах багатьох англійців. Їм видалось нагло, що цей життерадісний, кремезний і самопевний кузин з того боку океану, це тільки вміло закаптурений екзекутор, який перед ліцитацією хоче собі вже раз ближче оглянути конкурсову масу королівсько - бритійського острова.

Зрештою Уільке на питомий американський лад взявся перевірювати англійську дійсність. Англійська делеґація, яку вислали зустрічати його на одній північно - західній летунській базі, мала багато клопоту, щоб негайно відвезти звідтіля Уільке до Лондону. Він не хотів їхати, не оглянувши перед цим один із збомбардованих портів, що знову зовсім не було в офіційній програмі".

Часопис реферує дальше спробу Уільке переконатися про настрої лондонського населення безпосередньо з уст „людей з вулиці". Уільке, що мешкає в найбезпечнішому сховищі-готелі „Дорчестер" в Лондоні, розіслав на американський спосіб до різних людей квестіонарі зі запитами, що мали б зясувати дійсні настрої анґлійців. Очевидно не рахувався він з анґлійською пропаґандою та її засягом. Вона подбала, що всі ці вілповіді „з уст народу" вийшли самопевно, твердо, повні віри в перемогу, при цому з „рафіновано політичним" змістом.

Арґентинські міркування

Арґентинський щоденник в Арґентині „Буенос Айрес Геральд", що репрезентує анґлійську громадську думку в Південній Америці, задивляється також песимістично на положення Анґлії. „Ноес В. Т." передруковує характеристичний погляд того асопису:

„І знову прийдеться самій Анґлії винести на собі великий тягар блискавкової війни, бо допомога Злучених Держав приходить дуже поволі: навіть достави, що були заповіджені на 1940 р., ще до нині не виконані. Але найбільшою загрозою є постійно зростаюча втрата кораблів та урядова статистика зовсім не заспокоює нікого в тому напрямі. Їх скоріше нищуть, ніж будують і навіть зареквіровані невтральні кораблі не можуть вирівняти недобору. Важкі втрати, що їх спричинили підводні судна в листопаді та грудні, доказують, як дуже безосновні були твердження морських фахівців, що, мовляв, підводні судна не є ніякою поважною зброєю. Іншим джерелом великих турбот анґлійських урядових кол є безперечний успіх нічних бомбардувань. Дотепер не найдено ніякого успішного протизасобу й можна без перебільшення сказати, що після заходу сонця, безперечними панами повітря є німецькі бомбовики".

„Йди, йди, грішнику нерозкаянний, та лягай спати. Тільки й не грішиш, коли спиш".

„А ти навіть крізь сон сваришся".

— — — — — — — — — — — — — — —

Помелові постелили в світлиці, а Босаковському з Борисом у причепі.

Так називали прибудівку до великої хати: сіні та дві невеличкі кімнатки. У кожній вікно на подвіря. Поміж ними дильована стіна.

Як увійшли туди, то Борис зараз кинувся на тапчан і заснув, а Босаковський сів при вікні, але так, щоб його не було видно, і дивився.

Хутір, як казковий острів, бовванів серед моря імли. Вітер шелестів листками, на болотах якась птаха скиглила. В стайнях коні тупотіли, пси крізь сон на ланцюгах зітхали. Панас коло головної брами на колоді куняв. Мабуть і його сон зморив, бо тінь, що від нього падала, хиталася чимраз більше. Ніби Панас заснув, а тінь за нього сторожила.

Минула північ, той час, коли найтихше буває. Навіть миша не прошарудить ніде. Тільки десь далеко пугукнула сова: „Угу! Угу!"

Босаковський нашорошив вуха.

І знов: „Угу! Угу!"

„Починається!" — сказав до себе і принишк.

Чув, як у сусідній кімнатці тихесенько відчинилися двері і, мов мара, висунулася черниця. Бачив, як вона безшелесно перейшла через садок і хильцем підкрадалася до бічної брами. Ніби тінь майнула по частоколі.

„Борисе! Вставай!" — прошипів Босаковський. — „Буди всіх, щоб були готові. Світла не паліть, лише тільки зброю тримати і чекати аж дам приказ!"

Борис побіг. Черниця наблизилася до брами, приклала два пальці до вуст і свиснула тонким свистом. А тоді відсунула засув і вже збиралася відсувати й другий, коли враз Босаковський, мов тигр, кинувся до неї. Не встигла підкасати рясу, щоб зза пояса добути ніж, як вхопив її, перегнув, повалив на землю і притиснув коліном.

„Писнеш слово — буде смерть!"

І вправно, немов би це робив що-днини, звязував позаду руки та ноги на спині. Туго, туго.

„То ти така черниця!" — шипів. — „Із закону дідьчої матері, чорт би тебе взяв! Борисе! Хутчіш до мене біжи!"

Прибігли Борис і один із Уласенків.

„Віднесіть харцизу до пивниці. Не вбивайте, лиш добре пивницю зачиніть!"

Мовчки приказ сповнили, а за той час розбудився ввесь хутір.

Босаковський приказував, мов би він тут був господарем і отаманом. Всі слухали його. Бачили, що діло розуміє.

„Двох на горище! До того вікна, що на бокову браму. Як подам знак — палить! Улас і челядь до великої брами, Борис і Уласенки до мене. Жінками господиня заправляє!"

А жінки, вже озброєні, вибігали з хати: з пістолями, з шаблями. Устя лаштувала самопал.

Босаковський по двору, мов чорт по пеклі, скакав.

„Провчимо харцизів!" — шипів, додаючи собі й іншим відваги. — „Горлорізи, викидьки пекельні. Гадали, що на гречкосіїв напали, на свинопасів і козодоїв. Провчимо ми вас, злодіюги погані!"

„Ще вовка не вбив, а вже продає шкуру" — усміхнувся Улас.

В гаю знов пугукнула сова, але вже ближче.

(Далі буде).

Жіночі справи

Прикра тема

Все частіше й частіше чуємо, все частіше маємо докази й факти, що з природнім приростом українського населення зле. Ось недавно ще читали ми, що навіть до школи цілих річників дітвори бракує..

Шукаємо різних пояснень, ба, навіть оправдань того жахливого явища. Є люди, які навіть відважно (мовляв, ось які вони „поступові") боронять такий стан. Матеріяльна нужда, прикрі умовини життя, а тепер ще й воєнні часи — ось ті оправдуючі, на думку декого, обставини.

Але хто є патріотом, хто задумується інколи над майбутнім нашого народу, хоче діждатися для нього кращого завтра, тоді, як не потребуєописуватися тією „поступовістю", напевно жахнеться такого явища, бодай у глибині своєї душі.

Хто ж тут винен? З пекучим соромом і жалем мусимо мати відвагу й признатися: жінка, і то наша жінка, без огляду на стан чи звання. Її, оту здорову в свойому ядрі нашу жінку, збаламутили й захопили різні т. зв. „модерні" гасла. Свідоме материнство, яке проповідували наші запеклі фемінístки, трактувала нераз наша жінка так, як їй хотілось ,зле його розуміла, або зле до себе пристосовувала. Там, де було оправдання— у виняткових випадках — через зле здоровля, чи що інше, там знаходили цілком інші мотиви.

З прикрістю й соромом мусимо ми, жінки-інтеліґентки, приняти ті закиди, які нам роблять, що це поганий приклад інтеліґентних родин так вплинув на маси. Мусимо мати відвагу признатися й до того, що дуже мало ми зробили для того, щоб запобігти тому лихові; а якщо й робилось щось, то без якогось спеціяльного пляну, без великої напруги — ось, так собі, десь час від часу лише згадалось про це в пресі чи й на якихось сходинах, але обережно, натяками, щоб — не дай, Боже — когось не образити, не зачепити, не обурити проти себе, не втратити симпатії селянок, ласки яких інколи аж надто запобігали, трактуючи їх інколи як великих дітей, одночасно боючись нераз їх зачепити й сказати їм правду в очі, там, де треба. Це й довело до того, що сьогодні маємо такі прикрі явища.

Одиноким — на мою думку — оправданням для нас було те, що ми не могли забезпечити нашим матерям такої опіки, яка їм потрібна й належалась. Відсутність добрих повитух, відсутність пораден для матерей, відсутність лікарської допомоги, відсутність дитячих ясел і захоронок — це, кажу, одиноке наше оправдання, хоч і тут, якби вжити максімум енерґії, навіть і польську чуйність приспати можна б було. Сьогодні не треба навіть надто великого напруження, щоб ці недостачі усунути, щоб нашим матерям дати належну опіку й поміч. Бачимо зі щоденного життя, що для кого, як для кого, але для потреб дітей і матерей німецька влада все має зрозуміння.

Отже мусимо сьогодні зеднати всі наші сили до боротьби з цим жахливим станом. Священики, вчителі, а передусім зорґанізоване жіноцтво мусять стати одною лавою до тієї боротьби. І не тільки словна тут поможе зброя. Не поможуть проповіді, відчити й реферати та палкі промови, якщо з одного боку будуть приклади інтеліґентних без- або однодітних родин, а з другого боку будуть і дальше такі страхітливі гіґієнічні умовини по наших селах, у яких смертність поліжниць і немовлят є майже неминучою, буде недостача вишколених, добрих повитух, бодай одної на громаду, недостача гіґієністок, недостача лікарської поради та допомоги.

Наші жіночі орґанізації в плянах своєї праці на першому місці мусять поставити усунення цих недостач. Разом із референтами суспільної опіки при УДК мають вони подбати про роздобуття фондів (найкраще фондів поодиноких громад) на повитух, порадні матерей та інше. У нас панує ще дальше помилкове переконання, що вся наша суспільна праця має спиратись лише на добровільній жертвенности громадянства й тому ми не використовуємо навіть у таких поважних справах фондів місцевого самоврядування та державних.

Коли наші селянки, робітниці, чи реміснички побачать, що й мати, й дитина можуть сподіватися допомоги й опіки, коли вони знатимуть, що родять дитину не на те, що б вона в перших же місяцях, чи навіть тижнях, умерла, а самі також не ризикують при породі своїм життям, коли бачитимуть, що й опісля матимуть у вихованні своєї дитини пораду й поміч, чи то в яслах, захоронці, чи дитячому садку, а то й у школі, як їх матеріяльні засоби будуть замалі, то вони матимуть і більше відваги на численнішу родину. Треба слова наші піддержати ділом. Не вистарчить найщиріших і найгарячіших патріотичних промов, коли за ними не йтиме чин, правдива допомога там, де її найбільше потрібно. Самого говорення про інтереси й добро нації буде тут замало.

Що будуть варті всі наші культурно-освітні, шкільні чи інші пляни, що варті будуть усі „Свята Матері", коли отого дитячого дрібязку не буде? На чім опремо мораль нашого народу, нашої родини, коли жінка не повнитиме найпочеснішого свого обовязку здорової морально й фізично жінки — материнства?

Глибокої застанови й обдумання потребує оця прикра тема, яку тут порушуємо. Вертатимемось до неї ще не раз, бо в усій своїй роботі об неї зачіплюватимемось. Віримо, що наше свідоме жіноцтво шукатиме способів, як запобігти цьому найстрашнішому для кожної нації лихові. Віримо й знаємо також, що саме тут найбільше зробить жінка, а в нашу жінку, її здорове моральне ядро, її здоровий інстинкт ми вірили, а тому й сподіваємось від неї рятунку...

Харитя Кононенко.

Берім приклад

Хочу поділитися з читачками своїми поміченнями щодо німецького жіноцтва. Лиха доля принесла нас сюди й з початку все прийшлося мати до діла з ріжними урядами. Де прийду, всюди жінки, дівчата, а мужчин мов на лік. Забула я, що це війна й усі молоді, здорові мужчини пішли на святий чин, на поклик свого Фірера. І насувається питання, чому то всі місця по урядах, варстатах так легко могли заняти жінки? Відповідь легка. В Німеччині зовсім інакше виховання дівчат, ніж це у нас бувало. Дівчата навіть інтеліґентних родин, крім загальної освіти, кінчають ще фахові школи, курси, що є корисні не тільки для них, але й для нації.Яке велике значіння цих двох слів: для нації! У нас кожна інтеліґентна родина намагалася передусім впхати дівчину до ґімназії. І не зважаючи на високі оплати, не зважаючи на шикани чужого учительства, кінчали наші дівчата середню школу і входили в життя без ніякої підготови. На таких дівчат, які ходили на якісь практичні, торговельні, господарські чи фахові курси, ґімназистки дивилися згорда, що памятаю ще зі своїх молодечих літ.

Якщо вглянутись у цю справу глибше, на основі цього, що бачимо кругом себе, побачимо, який великий наш обовязок не тільки супроти наших власних дітей, але й батьківщини. Й українка так, як німка мусить бути приготована до всякої праці, якої час й життя може й напевно буде від нас вимагати! Не маючи рідної хати, мусимо вкінці позбутися того бакциля польської зарази: „заставсен, а поставсен". Нашою журбою, нашим наставленням мусить бути думка про свою націю, про свою державу. Не кривім душі наших дітей надіями на маєток, на становище батька. Що це все значить, найкраще переконались ми тепер. Наші дівчата виховуймо й образуймо практично, щоб у кожній потребі могли дати собі раду й уміли стати на ту стійку, де їх покличе потреба Батьківщини.

Данціґ, у січні 1941 р. Теодозія К.

—o—

З НАШОГО ЖИТТЯ.

У Кракові відбулись в понеділок, 27. січня ц. р. в домівці УОТ. ширші сходини місцевої Жіночої Секції з дуже цікавим рефератом п-ні І. Пеленської на тему „Еволюція світогляду української жінки". Референтка вивела тип української жінки, від княжих часів починаючи аж по нинішні дні та ті життєві умовини, що впливали на її світогляд. Свої твердження референтка ілюструвала прикладами з історії та літератури і на основі устної словесности, як думи, колядки, то-що.

По рефераті вивязалася дискусія, у якій приявні виявили бажання, щоб цю тему ще ілюстровано і прикладами з життя, що очевидно не все буде можливим, та щоб було більше розроблено новіші часи і участь жіноцтва в подіях останніх десятиліть.

Референтка прийняла всі завваги з деяким застереженням і приобіцяла свій реферат ще трохи розробити, а тоді Головна Жіноча Секція його видрукує для вжитку ширшого загалу жіноцтва.

Приявних на сходинах було не дуже багато, як на Краків, зате були це ті жінки, які могли таким рефератом і зацікавитись, і зрозуміти його — отже референтка могла бути вдоволена зі своєї авдиторії.

Краківська Жіноча Секція при УОТ-і, хоч мало має активних членів, все-ж працю свою помалу наладнує і бере активну участь у всіх ділянках громадського життя.

—o—

ЯК ПОВИННА ПРАЦЮВАТИ ЖІНОЧА СЕКЦІЯ НА СЕЛІ?

Стаття, яку ось тут містимо, прислана нам з терену, з села. Цікаво почути голос тих, що працюють на цих теренах серед сільського жіноцтва, почути голос про те, як вони собі ту працю уявляють і чого хочуть та чого село потребує. Бажано було б мати більше статтей з терену, щоб наше жіноцтво само виявило свої побажання і наміри.

Редакція.

Дуже потрібною річчю у нас — зорґанізувати наших жінок та дівчат-селянок, які до цього часу жили більш для себе, ніж для загалу, у Жіночу Секцію.

Та це дуже важке завдання і до цього треба сильної волі та енерґії. У нас дуже потрібна така Секція тому, що тут багато потребують матеріяльної чи духової помочі, а на мій погляд, до цього надаються найкраще саме жінки. Мрію про те, щоб колись Жіноча Секція могла піднести наше село до такого культурного рівня, на якому стоять села у Німеччині. Працю Жіночої Секції уявляю собі так: передусім гіґієна села. Жінки дбатимуть про чистоту тіла своєї рідні та домових помічників, порядок у хаті та у цілому господарстві, уладжуватимуть відчити з гіґієни та інші, дбатимуть, щоб там, де є хворі, було чисто, ясно, свіже повітря та щоб хворі, якщо це буде можливе, добре відживлювались. Будуть збирати датки у багатших для бідних, щоб вони не терпіли так, як терплять. Дбатимуть, щоб бідні діти — школярі не ходили обідрані і щоб не були все голодні, як це часто трапляється. Тому подбають про доживлювання цих маленьких. Будуть при допомозі фахових сил уладжувати садки чи захоронки дитячі. Позатим усім будуть уладжувати курси шиття, вишивання, трикотарства, куховарства та інші. Багато ще праці для наших жінок ,але всього одразу не підготовимо. Та може і дасться. хоч частину тих плянів перевести у життя, про що буду старатися разом з іншими. Тільки охочих рук до праці, а все піде добре!

Галя Яворівська.

Навчімося палити в печах!

У часах, коли паливо є таким дорогоцінним матеріялом, замість того, щоб як найдоцільніше й найповніше використовувати його теплодайні якості, люди в більшості випадків марнують їх, не вміючи палити в печах. На підставі масових спостережень, можемо сміливо сказати, що добра половина тепла, при загальноприйнятому у нас способі палення в печах, марно виходить димоходами (коминами) в повітря, замість того, щоб лишитися в печі й огріти її. Коли взяти під увагу величезну кількість печей в одному хоч би місті, де горючі продукти палива належно не використовуються, то ми матимемо уяву про ті грубелезні, міліонові суми грошей, що їх зовсім марно люди „пускають у трубу", викидають у повітря.

Цих кілька рядків присвячуємо домогосподиням у певній надії на те, що вони скористають із наших вказівок і цим заощадять собі не один десяток золотих.

Країною, де з огляду на кліматичні умовини, найдосконаліше вистудіювані способи як найпродуктивніше використати паливо для огріття людського житла, є Росія. Скрізь прийнятий там (як і в нас) тип домових, т. зв. „голяндських" печей із трьома доземними переходами (камерами), по яких утікає дим, став предметом дуже уважливого зацікавлення науковців, які намагалися внести в конструкцію цієї печі такого рода удосконалення, щоб як найдовше затримати в печі горючі ґази, витворені в процесі палення, і тим самим як найбільше розігріти піч.

Вимірюванням температури диму в комині й скорости, з якою дим переходить камери, в залежності від розмірів отвору в печі (дверцят), учені дослідники дійшли до переконання, що треба створити конструкцію такої печі, в якій би дим переходив як найбільше камер і порогів і, переходячи через них, більше огрівав піч. Створили конструкцію 5-ти камерної печі, потім 7-камерної і т. д., а один спеціяліст, покійний київський професор Єрченко, видумав навіть 11-камерну піч. Збільшення числа камер (а значить і заломів на порогах між камерами) має одну, як ми вже згадали, ціль — як найдовше затримати горючі ґази (дим) у печі. Як показав досвід, коефіцієнт ужиткового використання тепла в цих комбінованих печах збільшився вдвоє, а навіть утроє. Та ці багатокамерні конструкції дуже складні й через те дуже дорогі, а, головне, невигідні тим, що дуже занечищуються й потребують спеціяльних майстрів для їх кожноразової направи.

У практиці зупинилися на 3-х і 5-ти камерних печах, але з зовсім іншим, як у нас, способом палення, що на 50 принаймні процентів підвищує ужиткове використовування тепла.

Спосіб цей дуже простий. Розпалюють у печі, накладають туди **відразу** потрібну кількість палива, зачиняють дверцята й залишають відчиненим тільки спідній люфт (піддувало). По кількох хвилинах (у залежності від т. зв. тяги в печі) відчиняють дверцята й дивляться, в якому стані переходить процес горіння. З моментом, коли паливо (вугіль, дерево, кокс, торф) вже обійняте все полумям (почервоніє), обидва дверцята (горішне й спідне) щільно зачиняють, і палення скінчене. Не треба чекати, поки в печі „вигорить", а потім іще раз „підкинути" трохи палива. Це „вигорання" й „підкидування" — є тільки марнуванням палива: тепло з нього вилітає з димом у комин і тільки хіба маленька частинка з нього встигне огріти піч. Коли ж ми замкнемо піч рано, як сказали, то процес палення не припиняємо, а тільки ослаблюємо, або, так би сказати, угамовуємо через припинення доступу повітря, що йде до печі з піддувала. Витворюється в печі повільне горіння, т. зв. „душення", при якому всі горючі продукти палива збираються в печі й переходять до комина дуже й дуже поволі, огріваючи собою піч. **Не можна тільки відчиняти дверцят:** з моментом, як ми „заглянемо до печі", тобто відчинимо дверцята, повстає циркуляція повітря й усі, вже утворені в печі ґази, миттю вилетять через комин у повітря.

Якщо є в печі т. зв. герметичні дверцята (дверцята з заверткками), то процес повільного горіння ліпший і піч нагрівається сильніше. Але й при звичайних дверцятах можна досягти великої економії палива, коли палити вказаним вище способом.

Отже:

1) розпалити в печі, накласти туди палива, скільки треба, відразу й дати йому розгорітися;

2) не чекаючи, поки вигорить, замкнути щільно обидва дверцята;

3) не заглядати вже до печі **(не відчиняти дверцят)**, аж поки не прийде час нового палення, не „підсипати" палива й не „перегортати" його.

При описаному способі паленні піч нагрівається поволі, але, нагрівшись, буде тримати тепло дуже довго. У добрих печах при такому паленні вогонь лишається цілу добу, до нового палення. Палива при цьому йде мало, а тепло не виходить із хати.

Переконайтеся!

Технік.

Смерть німецького міністра справедливости

БЕРЛІН, 30. І. Вночі на 29. І. помер від розриву серця після короткої недуги міністр справедливости Німеччини д-р Ґіршнер.

Покійний народився в 1881 р. у Реґенсбурґу. Правничі студії відбув у Мінхені. У 1909 р. його покликали до баварського міністерства справедливости. Світову війну перебув, як капітан резерви на фронті та брав участь у боях у Палестині. У 1920 р. його знову покликали до баварського міністерства справедливости. У 1922 р. він став у його проводі. У 1932 р. фон Папен призначив д-ра Ґіршнера міністром справедливости всієї Німеччини. На цьому становищі він лишився далі й у червні 1934 р. взяв у свої руки також провід краєвого пруського міністерства справедливости.

Фірер наказав поховати покійного на кошт держави, а його дружині переслав власноручно писані вислови співчуття.

Провід міністерства справедливости доручив Фірер державному секретареві цього ж міністерства, д-рові Шлеґельберґерові.

——o——

Греки настирливо домагаються допомоги

ШТОКГОЛЬМ, 30. І. З анґлійської преси видко, що греки знову звернулися до Анґлії **з настирливою вимогою помогти їм** воєнним матеріялом та харчами. Справа допомоги грекам стала такою пекучою, що головний командант британських сил на Близькому Сході ґен. Вейвил чимскорше вилетів до Атен, хоч саме тепер воєнні акції в Лібії вимагають, щоб він був ближче до поля бою. Він уже відбув низку розмов з головою грецького уряду та членами ґенерального штабу.

Анґлійський щоденник „Дейлі Телеґреф" пише з цього приводу, що ґен. Вейвил — це єдина людина, що надається до того, щоб вирішити, яку допомогу можна обіцяти Греції та як наладнати справу, щоб анґлійські достави дійшли до грецьких пристаней. Цим анґлійський щоденник признає, що акції німецького летунства у Сицилійському Каналі дають себе дошкульно відчувати. Хоч різні знавці анґлійського уряду багато говорять у радіо і розписуються в пресі про те, що Анґлія зуміє собі дати раду на Середземному морі, проте Греція вже починає терпіти через брак анґлійських достав зброї. Зрештою вину за це мають скинути на анґлійську військову місію в Атенах. Анґлійська преса закидає їй, що вона займалася головно тактичними питаннями та не має ніяких знавців у справах достави воєнного матеріялу та харчів. Це красномовно свідчить про те, що Анґлія шукає у Греції своїх власних тактичних успіхів та думає, що їй вистарчить зайняти тільки важніші грецькі пристані та летовища. Тепер перед Анґлією стає завдання призначити свою щораз меншу фльоту для грецьких достав. Коли б навіть анґлійці мали якнайкращу волю у цьому відношенні, годі їм буде це зробити. Із статтей анґлійської преси можна зробити висновок, що анґлійці дадуть грекам воєнний матеріял, який захопили у Бардії та Солюмі. Але кореспонденти лондонських часописів признають, що грецький народ сподівається від Анґлії також і господарської допомоги.

——o——

АНҐЛІЙСЬКІ ВТРАТИ НА МОРІ РОСТУТЬ

ШТОКГОЛЬМ, 30. І. — Анґлійська адміралція повідомила урядово, що впродовж тижня від 19. І. анґлійці втратили 58.212 тон. Згідно з тим самим звітом, попереднього тижня Анґлія втратила тільки 30.226 тон.

——o——

НІППОН ДІСТАНЕ ГОЛЯНДСЬКУ НАФТУ

ТОКІО, 30. І. — Міністр закордонних справ Ніппону Матсуока заявив на бюджетовій комісії парляменту, що Ніппон у переговорах з голяндською Індією забезпечив доставу нафти для своїх воєнно-госп. потреб. Щодо кількости нафти, то Ніппон дістане її більше, ніж досі. Крім того Ніппон має закупити додатково більшу кількість нафти. З уваги на постійний упадок вивозу нафти до Европи — Голяндська Індія повинна бути вдоволена, що має великий ринок збуту в Ніппоні.

——o——

НЕСПОДІВАНА СМЕРТЬ ГОЛОВИ ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ

БІЛГОРОД, 30. І. — З Атен урядово повідомляють, що в середу в 6-ій годині ранком помер від розриву серця голова грецького уряду ґен. Метаксас. Його наслідником став професор університету в Атенах Коризіс, що має славу найвизначнішого знавця грецького господарського життя.

——o——

СМЕРТЬ МЕТАКСАСА ТА ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА

БІЛГОРОД, 30. І. — Вістка про несподівану смерть голови грецького уряду ґен. Метаксаса наспіла до Італії в середу біля полудня. Аґенція Стефані подала це до відома преси. Італійські політичні круги не оцінюють смерти Метаксаса, як якусь політичну подію, що могла б мати глибше значіння. Таксамо й італійські полудневі щоденники не подали цієї вістки, як якусь сензацію. Італійські політичні круги зазначують, що смерть Метаксаса не може мати ніякого впливу на італійсько-грецьку війну, бо про її вислід рішить тільки зброя. До особи покійного голови грецького уряду італійці відносяться із здержливістю, повною такту. Про наслідника Метаксаса проф. Коризіса кажуть в Італії, що його призначили під цілком виразним анґлійським впливом. Італійці думають, що тепер грецька політика стане ще більш залежною від Анґлії, ніж це було за життя Метаксаса. Проф. Коризіс був колись директором грецького банку й тому його призначення головою грецького уряду оцінюють, як прояв залежности Греції від анґлійської фінансієри.

——o——

Новинки

КАЛЄНДАР.

СІЧЕНЬ.

31. Пятниця — Атаназія й Кир.

ЛЮТЕНЬ.

1. Субота — Пр. Мак., Єг.

— ПАНАХИДУ З ПРИВОДУ ІСТОРИЧНИХ РОКОВИН відправлять в українській православній церкві в Кракові, вул. Повісля 5, у неділю 2. лютня ц. р., в год. 12-ій вполудне.

— ЗАСІДАННЯ НАУКОВОЇ РАДИ Українського Центрального Комітету буде в неділю, 2. лютня ц. р. в 6-ій (18-ій) годині ввечері, в салі Українського Освітнього Товариства („Просвіта") при Адольф-Гітлер-Пляц ч. 12, II. п. — На денному порядку викл а д ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО ІЛАРІОНА (д-ра І. Огієнка): УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА ТА ЇЇ ЗНАЧІННЯ В РОЗВОЮ НАЦІЇ. — Вступ тільки для членів і запрошених гостей. Добровільні датки на Допомоговий Фонд Студентства при УЦК приймаються з подякою.

— В СПРАВІ ЗВІЛЬНЕННЯ ПОЛОНЕНИХ, бувших вояків польської армії, що перебувають у таборах полонених, подається до відома, що згідно з повідомленням компетентних чинників, усі УКРАЇНЦІ ПОЛОНЕНІ, без огляду на їх попереднє місце замешкання, будуть із таборів звільнені вже в найближчому часі. Прохань у цій справі не потрібно ніде вносити. — Керманич Відділу Праці і Сусп. Опіки при УЦК. 1-5

— ПОВІДОМЛЯЄМО, що ніяких індивідуальних прохань у справі підмог полагоджувати не будемо. У цих справах слід зголошуватися до місцевих УДК, або Делеґатур. — Відділ Праці й Сусп. Опіки при УЦК. 1-2

— ЧЕНСТОХОВА НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ. Дня 18. І. ц. р. відбувся в домівці УДК в Ченстохові „Щедрий Вечір". Серед співів щедрівок, пісень і товариських забав численні українські й німецькі гості провели мило час до пізньої ночі. Жіноча Секція під проводом п. Ст. Германової подбала про смачний буфет. Чистий дохід призначено на зимову допомогу українським студентам. Разом із жертвами, що їх зібрав досі УДК, передано на ту ціль 237 зол.

— ПЕРШИЙ РЕЦИТАТОРСЬКИЙ ВЕЧІР у рямах акції зимової допомоги українському студентству уладжує УДК у Кракові в суботу 1. лютня ц. р. в салях УОТ, Адольф-Гітлер-Пляц 12, II. п., в год. 18-ій. Відомий рецитатор м-р Ю. Ґеник-Березовський рецитуватиме твори Марка Черемшини на тлі стилевих декорацій проф. М. Гарасовської-Дачишинової. Дохід на Фонд Зимової Допомоги Українському Студентству.

— **ДАНСІНҐ. Жіноча Секція УОТ у Кракові уладжує в суботу, 1. лютня ц. р., в домівці УОТ, Адольф-Гітлер-Пляц ч. 12/II., ДАНСІНҐ. Початок о год. 19-ій. Добірний і дешевий буфет під власною управою. — Вступ для членів і впроваджених ними гостей. Дохід на дитячий садок. Благородна ціль і знаменита музика запрошують усіх до численної участи. — Виділ.**

— УКРАЇНСЬКИЙ ГУРТОК У ВЕСТФАЛІЇ зібрав 34 РМ. на українських інвалідів і 34 РМ. на фонд зимової допомоги українському студентству.

Короткі вістки

= НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, Йоахим фон Рібентроп, прийняв мадярського міністра гонведів, фон Барте.

= ПРЕЗИДІЯ міжнародного Червоного Хреста в Женеві інформує, що в 1940 р. полонені одержали 3 міліони поштових посилок.

= В АМЕРИЦІ згоріли адміністраційні будинки фльотової бази в Норфолку у стейті Вірджінія.

= ВІДПОРУЧНИК президента Рузвельта Гопкинс, що саме перебуває в Англії, виступатиме після свойого повороту з доповідями. Вже тепер шукають за фірмою, що зайнялася би орґанізацією тих доповідей.

= ФРАНЦУЗЬКИЙ амбасадор у Злучених Державах Ей відвідав державний департамент та торкнувся справи корабля „Мендоза".

= УСТУПИВ французький міністр справедливости Алібер. Його наслідником став визначний французький юрист — професор державного та адміністраційного права Жосеф Бартельмі.

= ВЖЕ ПОЧАЛОСЯ переселювання Німців, що живуть на Литві. Всіх їх є там 40—50.000. 27.000 поселять в околиці Сувалок, решту в окрузі Данціґ-Вестпройзен.

= НЕВТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ обурені на те, що англійці сконфіскували корабель з американськими дарами для населення Ґенерального Ґубернаторства.

= ТАЙНЕ ЗАСІДАННЯ державної ради в Токіо, що відбулося в цісарській палаті, у приявї Мікада, кн. Коное і міністрів, прийняло тимчасовий договір з СССР про ніппонську риболовлю на Охотському морі.

Малий фейлетон

Я

Я.

Мене.

Мені.

Мене і т. д.

Ви напевне мусіли вже зустрічати людей цього типу. Прикметною рискою їх характеру є замилування до відміни займенника „я".

І то на всі лади. Як хочете. В однині, множині. З часі й просторі. В хаті, на вулиці, бюрі, в льокалях. Якби не мали нічого ліпшого до роботи.

Стріне вас, наприклад, такий добродій і зразу починає:

— Ах, як я тішуся, що вас зустрів!

— Мені теж дуже приємно, — відповідаете, й намагаетесь мімікою потвердити, що вам справді приємно.

— Бо я маю вам стільки розповісти, — розуміється, про себе. Також дещо порадитись..

— Розказуйте, будь ласка! — заохочуєте.

— Може знаєте, що я мав гарненьку посаду. Вистарався мені її один знайомий. От, прийняли, знаєте, мене й спершу було все як найкраще. Праці небагацько, платня нічого собі. Попрацював я так місяців декілька, аж тут почалося лихо. Почали чіплятися до мене. Бушім-то замало даю із себе, забагато часу маркую. Бачте, хотіли орати чоловіком, як волом. Ая! Чи ж я перший-ліпший, щоб мною хтось так поганяв! Кров закипіла в мені. І я не втерпів. Заявив, що не дозволю собі на це. А *вони?! Вони звільнили мене. Але я їм ще докажу,* хто я такий! Власне хотів вас порадитись, що робити?

— Що робити? — кажу й задумався.

— Егеж!

— Перш за все положитись до ліжка...

— Що-о?...

— Опісля поставити собі принайменше сотню баньок, або тузин пявок.

— Як? Як?... — заморгав очима.

— Потім казати зробити собі масаж, але такий, щоб із вас аж піт скапував...

— Але почекайте...

— Вкінці для прохолоди обкластись ледом і так перележати принайменше з тиждень.

— Чекайте, чекайте! Але навіщо ж це все? — вибухнув, уже геть збитий з пантелику.

— Бо ви є хворі. Недуга дуже поважна...

— Я? Хворий? Поважна недуга? — і зблід.

— Так. Це так звана хронічна „я—манія". І дуже важко з неї вилікуватись, коли в початках занедбати...

ЩИПАВКА.

Смерть Метаксаса спричинили англійці

БІЛГОРОД, 30. І. — У білгородських політичних кругах кружляють вістки про те, немов смерть Метаксаса спричинили аґенти англійської Секрет Сервис. Далі кажуть, що підчас останнього побуту ґен. Вейвила в Атенах прийшло між ним і Метаксасом до гострої суперечки, що її викликала поважна різниця в думках. У Білгороді здогадуються також, що Метаксас був схильний під деякими оглядами порозумітися з Італією, особливо, коли побачив, що Англії більше треба грецької армії, ніж незалежности Греції.

—o—

За німецько-французьку співпрацю

ЖЕНЕВА, 31. — З Віші повідомляють: французький публіцист **Поль Рів** старається на сторінках щоденника **„Лефор"** зясувати німецько - французьку співпрацю. Поль Рів думає, що для цього **необхідно розсіяти деякі непорозуміння** серед французького громадянства, що торкаються французько-німецької співпраці. Наперед — пише він — **треба раз на все покінчити з війною в Европі.** Вже від пів століття Европа не знає миру тільки тому, що не розвязана проблема французько - німецьких взаємин. Проблема цих взаємин зводиться до питань, як зорґанізувати Европу, щоб оминути всі небезпеки нової війни. Ця проблема має виключно технічний характер.

Вже після світової війни деякі міжнародні орґанізації намагалися знайти розвязку тієї проблеми. Та всі ці спроби не довели до ніякого висліду. Головною причиною тієї невдачі було те, що тодішні переможці хотіли передовсім втримати рівновагу сил, сперту на перемозі бльоку аліянтів, але не на підставі господарської спільноти Европи, що обєднює всі народи европейського суходолу. Господарський хаос, в якомунебудь з тих народів — головним чином у такому динамічному народі, як Німеччина — мусів неминуче довести одного дня до нового зудару.

Тому треба взятися — міркує Поль Рів — зовсім наново до розвязки тієї проблеми. Очевидно вона тепер уже куди трудніша, та це ще не значить, що вона взагалі неможлива. Та почин до цього може дати в майбутньому **тільки Німеччина.** Від цього часу, як Німеччина підписала мир у Версаї, німці шукали й знайшли шляхи, щоб відбудувати свою військову та господарську силу з метою кращої оборони своїх прав у зреорґанізованій Европі. Одночасно воно довело до того, що завалилися підстави національного господарства. Очевидно, що воно не осталося без впливу й на орґанізацію національного господарства.

Тому, коли говориться про те, щоб якнебудь згармонізувати взаїмні інтереси, то це може відбутися тільки у господарській площині. З огляду на природні умовини та нові господарські поняття, **европейське господарство** треба оперти **на підставах континентальної европейської самовистарчальности.** Отже йде тут про технічне питання, що не знає ніяких сентиментів.

Французько - німецька співпраця тоді буде ясно зясована і звязані з нею трудноші тоді минуться, коли фахівці зуміють виробити відповідні проекти та спосіб їх введення в життя в усіх технічних подробицях.

Французько - німецька співпраця — це в першій мірі питання **довіря.** Чому ж би французи не мали б довіря. Передовсім вони мусять мати довіря до самих себе. Щоправда — вони переможені та можуть ще відіграти особливу ролю, оскільки будуть поводитися розумно і коли будуть свідомі своєї справжньої вартости. Все це залежить тільки від самих французів. Коли говорити про довіря до Німеччини, то треба сказати: чому ж би ні? Ми вже мали докази, що переможець зрозумів це питання. Він віднісся до Франції з особливою лагідністю та вшанував її політичну й національну незайманність. Чому би нам не погодитися на те, що канцлер Гітлер, що виявив себе великим військовим орґанізатором, не матиме амбіції стати також **великим політичним орґанізатором** світу? Ми найкраще зуміємо відповісти на англьо-саські арґументи, коли проявимо бажання зорґанізувати европейський суходіл на підставах гармонійного поділу завдань, що вирівнюють цілість. На всякий випадок **Франція нічим не рискує,** коли серіозно візьметься за таку місію. Вона може дуже багато скористати на такій місії. Під неодним оглядом французький ґеній необхідний для відбудови Европи.

—o—

При всяких оголошеннях, що їх надсилають до Адміністрації для вміщення в часописах, треба надсилати одночасно належитість та подати, чи оголошення має бути вміщене в ЩОДЕННИКУ „Кр. Вісті" чи ТИЖНЕВИКУ, чи, може, в ОБОХ часописах.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

Микола Затоцький із села Тарнівці, повіт Перемишль, відозвися на адресу: Горбовий Йосип, — Bad Grund (Harz), Firma A. Stapf — Winterberg. 559 1-2

Мельник Іван пошукує Юрка Яциняка зі села Коньковичі, повіт Перемишль M. I. Braunschweig, Ackerstrasse — Wohnlager B. 12/4. 560 1-1

Друзі й знайомі зі сіл: Жизномір і Сороки, повіт Бучач — відізвіться на адресу: — Babij Iwan, — Braunschweig, Ackerstrasse — Wohnlager B. 12/3. 561 1-1

Бойко Дмитро з Чорткова, прошу подати адресу, Lyzytschka Franz, Braunschweig, Ackerstrasse — Wohnlager B. 12/3. 562 1-1

ПОДЯКА.
Високоповажаній Пані д-р Яцовій Марії і також д-рові Карановичові Володимирові в Сяноці, — складаю щиру подяку за успішне і безкорисне лічення мене підчас недуги.
563 1-1 М-р Копитко Богдан.

Хто знавби де перебувають, мабуть як полонені Еліяшевський Теодор з Гуменця і Підлубний Дмитро з Устя епископського — прошу повідомити: Еліяшевський Василь і Дутка Микола, Варшава — Коперника 13. 564 1-3

Іван Несторак з Верхрати — обізвися! Ева Костина і Марія Лісович, Нім. Перемишль. 565 1-1

Федір Ярмолюк із села Протенець пошукує Петра Чорнолода і Евстахія Лібіда — Ф. Я. Berlin — Gartenfeld, Lager. 566 1-1

Друзі села Староміщина, повіт Скалат — відгукніться — Резняк Франко, Danzig — Schellmühl — Carl-Peterstr. 6. 567 1-1

Отець Ярослав Чемеринський зі Львова і Друзі з Озірної відозвіться — Горний Василь Danzig, Schellmühl — Carl-Peterstr. 6. 568 1-1

Друзі й знайомі з Везови — Жовківщина — пишіть на адресу: Rudnyzkyj Michael, Danzig — Praust, Pfarrlandweg 6, Meinert. 569 1-2

Модест Якубчук — Langeneck, Post Salzbach, — Kr. Rastenburg пошукує друзів зі села Ляшки, повіт Горохів. 570 1-1

Фульмес Стефан — Langeneck, Post Salzbach, — Kr. Rastenburg пошукує друзів зі села Нагачева повіт Яворів. 571 1-1

Холод Максим — Langeneck, Post Salzbach, Kr. Rastenburg — пошукує друзів зі села Сороки, повіт Бучач. 572 1-1

Коноварт Василь — Langeneck, Post Salzbach, Kr. Rastenburg — пошукує друзів зі села Галичанова, повіт Городок к. Львова. 573 1-1

Зараз прийму дві панночки зі знанням німецької мови і кельнерською практикою. „Гастрономія" — Холм, вул. Люблинська. 474 1-1

Пошукую шваґра Гриця Сохана і своїх Друзів зі Забіря. Кобрин Микола, — Щенятин, — Post Targoszyn, повіт Грубешів. 575 1-1

Інжнір, 40 років, стала посада — одружиться. — Панна до 30 років. Чесність, фото верне. „Сяніччина". 576 1-1

Позір! Пов. Бучач, село Зубрец — прошу пана Михайла Хархаліза, бувшого директора П. С. У. К. в Бучачі й інших знайомих відгукніться на адресу: Пивоварчук Никола, Gefangenennummer 8263. II. B. Arb. Kom. 1070, Stalag VIII. B. 577 1-1

Вп. Інж. Збудовський, село Зубрця, повіт Бучач, шлю сердечний привіт і щире поздоровлення, — прошу писати: Пивоварчук Никола — Gefangenennummer 8263 II. B. Arb. Kom. 1070, Stalag VIII. B. 578 1-1

Прошу товаришів, знайомих, евентуально кревних, подати вістку про себе. Soldat Jaremytsch Markian, Feldpost Nr. 21144. 579 (—)

Пошукую Квятковського Данила із Воютина, повіт Луцьк — Gefangenennummer 6714, Stalag XIII. C, Хто знавби його адресу, прошу повідомити — Милясевич Филимон, пошта Кристинопіль, повіт Грубешів. 580 1-1

Управа міста Володави прийме кваліфікованого секретаря (німецька мова перфект), референта харчевого і бюра мельдункового зі знанням німецького. Зголошення: Bürgermeister Wanio — Wlodawa. 581 1-1

Пошукую брата Мизери Олександра зі села — Глинськ, повіт Рівне, який служив у 13. п. артил. Рівне, хто знав би де перебуває, прошу повідомити: Мизера Володимир, Варшава, Шпиталь Уяздовський, відділ 4. А. 582 1-1

Дівчина або жінка до домашн. господарства (двоє дітей 7 і 6 літ) негайно до Бресляв потрібна. Інтелігентні особи мають першенство і права родини. Зголошення до „Крак. Вістей" для „Бресляв". 544 2—4

Сестри зі села Сушно, пов. Радехів, і знайомих із Радехівщини пошукую. — Петелька Петро — Gefangenennummer 15146, Stalag XX. A. 584 1-1

Полонений Іван Федина з Ляшків Гостинцевих, — повіт Мостиська, пошукує друзів і знайомих — відізватись на адресу: І. Ф. Gefangenennummer 5259. Stalag IX. A. 583 1-1

Перший український фризієрський салон ф-ми „П Е Р Л О Т"
Краків, вул. Яна 8 — подає до відома всім українцям, що відчинено мужеський відділ, рівнож паням робить манікюри та ондуляції. Першорядна обслуга. Доступні ціни. Комісарська Управа.
510 1—3

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅙ сторінки 150 зол. ⅒ сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр. При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітко і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. [illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79.